

Doorheen het verkeer

Onafhankelijke
Ziekenfondsen

PARTENA
onafhankelijk ziekenfonds

DOORHEEN HET VERKEER

Kinderen gaan dagelijks op weg. Naar school, naar de sportclub, naar familie en vriendjes. Alleen, in groep of onder begeleiding van een volwassene. Te voet, per fiets of op de achterbank van de auto. Ze trotseren het verkeer met de mogelijkheden en de beperkingen die hen eigen zijn.

Je brengt je kind elke dag met de wagen? Is je kind oud genoeg om alleen op weg te gaan? Is je kind verslingerd aan zijn step? Voor je gemoedsrust en voor de veiligheid van je kind is het belangrijk om voor elk traject de juiste keuzes te maken.

Deze brochure overloopt de verschillende vervoermiddelen met de bijbehorende voor- en nadelen, evenals de gevaren die ze kunnen inhouden. Je leest er ook hoe je die gevaren tot een minimum kunt beperken en welke vuistregels ouders en kinderen voor ogen moeten houden. Kinderen worden immers nog al te vaak het slachtoffer van het verkeer. Verkeersopvoeding is essentieel om de risico's op en de gevolgen van ongevallen te beperken.

TE VOET... NATUURLIJK!

Wandelen en je verplaatsen te voet is niet alleen gezond, maar bovendien ook een heel milieuvriendelijke vorm van transport. Voor de veiligheid van jonge voetgangers is het belangrijk dat ze de juiste reflexen ontwikkelen, voorzichtig zijn en zich een anticiperend gedrag eigen maken. Geef het goede voorbeeld telkens als je met je kind de straat op gaat. Het volstaat niet om je kind op gevaaren te wijzen en blijk te geven van je ongerustheid. Maak van elke gelegenheid gebruik om te tonen hoe je kind zich in het verkeer moet gedragen en leg op een begrijpelijke manier uit waarom dat zo moet.

Veilig oversteken

- Gebruik steeds het zebrapad (met of zonder verkeerslichten): andere weggebruikers zijn er het meest attent op overstekende voetgangers. Als er op minder dan 30 meter een oversteekplaats is, dan ben je verplicht om die te gebruiken! Is er geen zebrapad? Steek dan over op een plaats waar je goed zichtbaar bent voor het wegverkeer.
- Maak je kind duidelijk dat het altijd moet stoppen alvorens de straat over te steken. Hou rekening met naderende voertuigen. Wacht aan het zebrapad tot ze volledig tot stilstand zijn gekomen of tot het voetgangerslicht op groen springt. Neem je kind bij de hand. Steek niet over als er een voertuig aan komt rijden met hoge snelheid of als het hard zou moeten remmen. Komt er een tram aan? Opgelet! Trams hebben altijd voorrang, zelfs als je oversteept op het zebrapad. Kijk extra goed uit voor voertuigen die afslaan of die van een parking of een oprit rijden.

- Probeer de blik van de bestuurder te vangen om te weten of hij je gezien heeft en om er zeker van te zijn dat hij je laat oversteken.
- Wees extra aandachtig bij het oversteken van een rijbaan met twee rijvakken! Een auto die stopt om je te laten oversteken, kan voorbijgestoken worden door een voertuig op het tweede rijvak. Niet alle weggebruikers leven de verkeersregels na! Kijk nadat je het eerste rijvak hebt overgestoken goed naar links voordat je het tweede rijvak oversteekt.
- De meeste eenrichtingsstraten mogen in beide richtingen gebruikt worden door fietsers en/of bromfietzers. Kijk in die straten dus goed naar links en naar rechts alvorens over te steken.
- Steek de straat rustig over, zonder te rennen. Neem je kind bij de hand.

Zien is niet hetzelfde als gezien worden!

- Bestuurders kijken soms letterlijk over kleine kinderen heen. Als je kind een auto ziet aankomen wil dat nog niet zeggen dat de bestuurder je kind ook gezien heeft.
- Vermijd om met je kind over te steken tussen geparkeerde voertuigen. Door hun kleine gestalte hebben jonge kinderen een slecht overzicht over het verkeer en zijn ze zelf moeilijk of niet zichtbaar voor automobilisten.
- Kies bij voorkeur kinderkleding in felle kleuren voor overdag. Kleding in lichte kleuren en met reflecterende stroken is aangewezen bij schemering of duisternis.

Respecteer de verkeersregels!

- Het voetpad is voor voetgangers, de weg is voor voertuigen. Loop altijd op het voetpad. Is er geen voetpad? Loop dan in de berm. Is er geen (begaanbare) berm? Loop dan op het fietspad. Is er geen fietspad? Loop dan links op de weg. Neem je kind bij de hand en loop zelf langs de kant waar de auto's passeren.
- Zie erop toe dat je kind zich aan de regels houdt. Altijd stoppen en naar links en naar rechts kijken alvorens een straat over te steken. Toon je kind hoe het moet! Stuur een kind niet naar de overkant omdat daar een vriendje of familielid wacht. Door een impulsieve reactie kan het de verkeersregels compleet uit het oog verliezen.
- De straat is geen speelplaats, maar daarom hoef je je kind niet meteen alles te verbieden. Maak je kind duidelijk dat het erg gevaarlijk is om bij het spelen, achter een bal te lopen die de straat oprolt. Bepaal wat je kan toelaten, rekening houdend met de leeftijd van je kind, de drukte en de snelheid van het verkeer, enz. In woonerven, speelstraten en op wegen voorbehouden voor voetgangers en fietsers kan meer.

Te voet naar school

Gaat je kind te voet naar school? Kies dan een traject met zoveel mogelijk voetpaden of brede bermen en zebrapaden. Bestudeer het traject vooraf en leg het een paar keer samen af.

FIETSEN MOET JE LEREN

Fietsen biedt vele voordelen. Voor je kind is fietsen in de eerste plaats een plezierige vrijetijdsbesteding die de fysieke en psychomotorische vaardigheden helpt ontwikkelen. Wanneer je kind wat ouder wordt, verleent een fiets hem meer autonomie. Later zal je kind de fiets ook gebruiken uit economische of ecologische overwegingen, om fit te blijven, om te ontstressen, enz.

Een fiets kiezen

Droomt je kind van zijn eerste echte tweewieler? Kies een kwaliteitsfiets die bij de lengte van je kind past en die volledig in orde is. Probeer de fiets uit alvorens hem te kopen!

Nuttige tips bij de keuze van een fiets

- De grootte van het fietsframe: het kind moet al rechtstaand de beide voeten stevig op de grond kunnen zetten als het de benen aan weerszijden van de buis zet. Het kind mag niet op de buis steunen. Bij fietsjes voor kleine kinderen is de buis meestal lichtjes gebogen, zodat ze zowel geschikt zijn voor jongetjes als voor meisjes.
- De hoogte van het zadel: als het kind op het zadel zit, moet het met beide voeten aan de grond kunnen.
- De lengte van het fietsframe: het kind moet het stuur kunnen vasthouden zonder zich al te veel te moeten rekken.
- De remmen: de grepen moeten aangepast zijn aan de handen van het kind zodat het de remmen gemakkelijk en goed kan bedienen.
- Aanpasbaar: een kinderfiets gaat vaak een aantal jaar mee. Naarmate het kind groeit, zal je de hoogte van het zadel en het stuur moeten aanpassen.
- Wettelijk verplichte uitrusting:
 - een bel, duidelijk hoorbaar op 20m afstand (dat is niet altijd het geval, zelfs bij nieuwe fietsen!);
 - lichten en reflectoren (niet verplicht voor kinderfietsen met wielen van minder dan 50cm diameter, maar wel sterk aanbevolen);
 - een voorrem en een achterrem (kinderfietsen hebben soms maar één rem, maar twee remmen is beter).

De kwaliteit van een fiets hangt af van de mate van comfort en veiligheid die hij je kind biedt. Laat je dus niet verleiden door technische snufjes zoals een reeks versnellingen, waar je kind veel te jong voor is.

Een fietshelm kiezen

Het gebruik van een fietshelm is niet verplicht, maar wel absoluut aan te raden. Een fietshelm dient om het hoofd en de hersenen te beschermen bij een val of een ongeval. Het is belangrijk om een goede helm te kiezen en die goed te onderhouden.

Nuttige tips bij de keuze van een fietshelm

- Ga na of de helm een CE-certificaat bezit. Als het etiket de vermelding CE EN 1078 of, beter nog, CE EN 1080 bezit, dan voldoet de helm aan de Europese normen voor kwaliteit en veiligheid.
- Ga na of de helm precies past. Zet de helm op het hoofd van je kind, maak de riempjes vast en laat je kind met het hoofd schudden. De helm mag niet verschuiven. Sommige helmen worden verkocht met losse voorgevormde stukken mousse om de helm aan te passen aan het hoofd van het kind.
- Zorg ervoor dat de helm correct wordt gedragen, namelijk recht op het hoofd (niet naar voren of naar achteren gezakt). Om het voorhoofd te beschermen, moeten er twee vingerdiktes zitten tussen de wenkbrauwen en de onderkant van de helm. Maak de helm stevig, maar comfortabel vast: laat een vingerdikte ruimte tussen de sluiting en de hals.
- Schaf na een (onge)val een nieuwe helm aan. Zelfs als de helm er intact uitziet, is de schokabsorberende bescherming binnenin niet meer doeltreffend.
- Zorg ervoor dat de helm in de smaak valt bij je kind, zodat hij hem altijd wil dragen. Laat je kind zelf het uitzicht van zijn helm kiezen. Een helm in felle kleuren maakt fietsende kinderen beter zichtbaar voor andere weggebruikers.
- Laat een fietshelm niet rondslingeren na gebruik, maar berg de helm altijd netjes op.

Klein onderhoud, groot onderhoud

Kinderfietsen krijgen het zwaar te verduren. Fietsen leer je immers met vallen en opstaan... Help je kind om regelmatig zijn fiets na te kijken. Een snelle controle (banden, remmen, stuur, ketting) duurt maar 45 seconden. Doe hetzelfde met je eigen fiets, zeker als je hem gebruikt om je kind(eren) op de fiets te vervoeren.

Kinderen vervoeren op de fiets

Het verkeersreglement bepaalt dat een fiets over een ingerichte zitplaats moet beschikken als je een passagier wil meenemen. Het best zet je je kind in een fietszitje met degelijke voetsteunen, een hoge rugsteun en veiligheidsriemen. Controleer of het zitje erkend is door de Europese kwaliteitsnorm EN 143 44. Zet je kind een fietshelm op, ook in het kinderzitje.

- In een fietskar of 'aanhangwagentje' kan je twee kinderen vervoeren. Klik ze vast met de gordels en zorg ervoor dat hun handen, voeten en rug beschermd zijn.
- Een aanhangfiets (een fiets met één wiel waarvan het kader wordt vastgemaakt onder het zadel van de fiets van de volwassene) is interessant voor kinderen vanaf 4 jaar die nog niet zelfstandig fietsen. Je kind kan trappen met tussenpozen, zonder te moeten sturen.
- Een fietsstang (een speciaal bevestigingsstuk waarmee een gewone kinderfiets wordt vastgemaakt aan een fiets van een volwassene) is interessant voor kinderen die al zelfstandig fietsen, maar in bepaalde omstandigheden beter wat begeleiding krijgen (bv. bij druk verkeer of bij vermoeidheid).

Leren fietsen... een hele klus!

Wie ooit leerde fietsen, verleert dat nooit meer. Maar fietsen in het verkeer is andere koek. Je kind moet eerst goed met de fiets overweg kunnen, vooraleer je je samen met hem in het verkeer gaat wagen.

Leer je kind fietsen in een beschermde omgeving, dus een autovrije zone (op de oprit, op de speelplaats van de school, in een park, enz.). Gebruik een fiets die in goede staat verkeert en die in het begin is uitgerust met steunwielletjes. Met de step rijden is een goede voorbereiding op het leren fietsen. Je kind leert zich afzetten, zijn evenwicht houden, remmen, draaien en het leert al rijdend voor zich uit kijken.

Ga nooit op straat fietsen met een kind dat zijn fiets nog niet volledig onder controle heeft. Het verkeersreglement bepaalt dat fietsertjes jonger dan 9 jaar, met een kinderfiets (waarvan de wielen kleiner zijn dan 50 cm diameter) altijd op het voetpad mogen rijden, zelfs als er een fietspad is.

Maak je kind vertrouwd met trajecten dat het later op z'n eentje zal moeten afleggen. Oefen samen met je kind, eerst door zij aan zij te rijden (jij aan de kant van het verkeer) en daarna door achter je kind te rijden. Leer je kind om gevaren tijdig te ontdekken en op de gepaste manier te reageren. Kinderen vanaf 10-11 jaar die hun fiets goed onder controle hebben, kan je alleen op straat laten fietsen in hun vertrouwde omgeving.

Verkeersregels voor fietsers...

Ook fietsers moeten de verkeersregels naleven. Leer je kind dus zeker de basisprincipes aan voor een veilig gedrag op de fiets.

- Rij altijd op het fietspad. Als er geen fietspad is, gebruik dan de gelijkgrondse berm of een vrije parkeerstrook. Buiten de bebouwde kom kan je ook op de verhoogde berm en het trottoir rijden. Als er geen veiliger mogelijkheid is, rij dan rechts op de weg.
- Stop altijd als het verkeerslicht op rood staat en hou rekening met de voorrangsborden. Kijk of de weg vrij is alvorens verder te fietsen.
- Kijk, alvorens af te slaan, zonder uit te wijken over de schouder. Wees extra voorzichtig op kruispunten.
- Geef duidelijk aan wat je van plan bent (bv. de arm links uitsteken als je links wil afslaan), zodat bestuurders je bewegingen kunnen voorzien.
- Kijk altijd goed ver voor je uit.

Met de fiets naar school

- Stippel een veilig traject uit met straten waar weinig verkeer is en waar de wagens niet snel rijden.
- Sommige scholen of gemeenten organiseren fietspooling. Daarbij worden de fietsertjes in groep begeleid door een ouder of een leerkracht langsheen een vooraf overeengekomen traject. Vraag inlichtingen bij de school of de oudervereniging of bij Mobiel 21 (zie achteraan in de brochure).
- Schoolmateriaal hoort thuis in een schooltas of een rugzak. Let erop dat je kind de schooltas of de rugzak draagt zoals het hoort: op de rug of op de bagagedrager met een stevige snelbinder (nooit aan het stuur van de fiets!).
- Om ongehinderd te kunnen fietsen, is het belangrijk om comfortabele kleding te dragen. Kies bij voorkeur voor kleding met reflecterende stroken. Een etiket met de vermelding EN 1150, EN 471 of EN 13356 garandeert een uitstekende kwaliteit. Het BIWV verkoopt zelf ook de nodige accessoires. Opgelet met lange sjaals of losgeraakte veters die in de spaken of de ketting van de fiets zouden kunnen draaien!
- Stel je kind voor om aan de linkerkant van de bagagedrager een fietsverbreder (staaf met een ronde reflector aan het uiteinde) te installeren om de auto's op afstand te houden.
- Koop een degelijk fietsslot, bij voorkeur een beugelslot (in U-vorm).

ROLLERBLADES EN STEPS

Is je kind jonger dan 16 jaar en een fervente fan van rollerblades of een step? Volgens het verkeersreglement horen rollerblades en steps thuis op het voetpad of op de berm (aan stapnelheid!) of, bij het ontbreken daarvan, op het fietspad. Verder is rollen of steppen enkel toegestaan in woonerven, erven, voetgangerszones, speelstraten en op wegen voorbehouden aan voetgangers en fietsers.

Rollers en steppers moeten dezelfde verkeersregels in acht nemen die van toepassing zijn voor voetgangers. Zo moeten zij ook oversteken op het zebrapad, stoppen als het voetgangerslicht op rood staat, enz. De specifieke regels voor rollerblades en steps zijn vrij ingewikkeld, maar het BIVV heeft een handige gratis brochure ('De straatcode') ter beschikking, waarin alles duidelijk staat uitgelegd. De regels zijn niet van toepassing voor skateboarders.

BUS, TRAM, METRO OF TREIN

Het openbaar vervoer is veilig en vaak fascinerend voor kinderen. Leer je kind hoe het veilig gebruik kan maken van het openbaar vervoer.

Enkele tips voor een veilig traject

- Leer je kind om op het voetpad, op het perron of in het bushokje te wachten en niet te dicht bij de rijweg of bij de sporen te komen.
- Leer je kind om te wachten tot de bus, trein, tram of metro volledig tot stilstand is gekomen alvorens naar voor te stappen. Toon je kind hoe het de deuren kan opendoen en wanneer het mag instappen (eerst de mensen laten uitstappen, niet meer instappen als het geluidssignaal van de metro weerklinkt). Ligt de bushalte op een middenberm? Leer je kind dan om dubbel voorzichtig te zijn bij het oversteken.
- Leer je kind dat het niet mag rennen om de bus of de tram te halen, want dan is het niet met zijn aandacht bij het verkeer.
- Laat je kind, indien mogelijk, een zitplaatsje zoeken om te vermijden dat het zijn evenwicht verliest als de bus, de tram of de metro bruske manoeuvres uitvoert (bv. plots hard remmen). Blijf niet rechtstaan in de nabijheid van de deuren.
- Leer je kind om bij het afstappen te wachten tot de bus of tram vertrokken is alvorens de straat over te steken.
- Leer je kind dat trams altijd voorrang hebben, zelfs op voetgangers die de straat oversteken op het zebraad.

Met de bus naar school

Wie gebruik maakt van het openbaar vervoer, moet zich op de gepaste manier gedragen. Zo mag je kind bijvoorbeeld de chauffeur niet afleiden, moet het op de bel duwen om aan de volgende halte af te stappen, enz. Leer je kind om de tabellen met de uurregeling te raadplegen. Leg uit dat het belangrijk is om niet te ver van de uitgang plaats te nemen, want als het heel druk is op de bus kan je kind zijn halte missen.

MET DE AUTO

De veiligheid van kinderen in een auto hangt in grote mate af van de bestuurder. Bij een ongeval beperkt de veiligheidsgordel het risico op letsels. Volgens de wet moeten alle passagiers vastgeklikt zitten.

Kinderen kleiner dan 1,35 meter

Voor kinderen kleiner dan 1,35 m is een kinderbeveiligingssysteem verplicht. Dit wil zeggen dat zij vervoerd moeten worden in een babyzitje, in een kinderzitje of op een verhogingskussen, afhankelijk van het gewicht en de lengte van het kind. Waar moet je rekening mee houden?

- Vervoer baby's zo lang mogelijk in het babyzitje, tot ten minste de leeftijd van 1 jaar. Bevestig het babyzitje altijd met de rug tegen de rijrichting in. Plaats het babyzitje nooit op een plaats waar een airbag voor de passagier aanwezig (actief) is. Probeer het babyzitje eens in je auto te installeren alvorens je het koopt. Soms zijn de veiligheidsgordels immers niet lang genoeg om het stoeltje correct te kunnen installeren.
- Als de baby meer weegt dan 13 kg of met zijn hoofdje boven de rand of de rugsteun van het babyzitje uitkomt, is het tijd om over te schakelen naar een kinderzitje in de rijrichting.
- Als het kind meer weegt dan 18 kg of met zijn hoofdje boven de rand van de rugsteun van het kinderzitje uitsteekt, is het tijd om over te schakelen naar een verhogingskussen. Op een verhogingskussen wordt het kind alleen met een veiligheidsgordel beschermd.

Tips bij de keuze van een kinderbeveiligingssysteem

- Gebruik een systeem dat voldoet aan de Europese veiligheidsnormen (CE-label). Op het etiket staat:
 - een grote E met een cijfer in een cirkeltje;
 - de gewichtsklasse waarvoor het stoeltje geschikt is;
 - of het stoeltje bruikbaar is in alle voertuigen ('universal').
- Koop liever geen tweedehands autostoeltje. Zelfs als het er intact uitziet, kan het beschadigd zijn of slijtage hebben opgelopen.

Kinderen vanaf 1,35 meter

- Kinderen vanaf 1,35 m zijn niet verplicht om nog gebruik te maken van een kinderbeveiligingssysteem. Uiteraard moeten ze wel een veiligheidsgordel dragen.
- Als het verhogingskussen nog voldoende comfort biedt en je kind weegt minder dan 36 kg, dan is het aangeraden om nog zo lang mogelijk gebruik te maken van het kinderbeveiligingssysteem.

Hoeveel kinderen in de auto?

Het verkeersreglement bepaalt dat elk kind over een volwaardige plaats moet beschikken. Je mag dus zoveel kinderen vervoeren als er zitplaatsen zijn in je auto.

Klikvast

Het is verboden om 2 kinderen vast te gespen met één enkele veiligheidsgordel. Alle inzittenden moeten de veiligheidsgordel op de juiste manier dragen, zowel vooraan als achteraan in de auto. Veiligheidsgordels bieden de beste bescherming bij ongevallen. Airbags fungeren enkel als extra bescherming. Als er gordels beschikbaar zijn, moeten ze gedragen worden. Ook op de bus.

Tips voor ouders achter het stuur

- Als je manoeuvres uitvoert, controleer dan altijd eerst of er geen voetgangers of kinderen in de buurt van je auto zijn.
- Als je je kind met de auto naar de school brengt en terug komt ophalen, parkeer de auto dan langs de kant van de school zodat je kind de straat niet hoeft over te steken.
- Laat kinderen altijd in- en uitstappen langs de kant van het voetpad. Wacht je kind dus nooit aan de overkant op.
- Voorkom dat kinderen zonder te kijken de straat overlopen omdat er aan de overkant iemand (of iets) is dat hun belangstelling heeft gewekt.
- Zet je kinderen niet vlak aan de schoolpoort af, maar rij liever een stukje verder om de chaos voor de ingang te vermijden. Parkeer niet aan een bushalte of een zebrapad.
- Matig je snelheid en verhoog je waakzaamheid op plaatsen waar je kinderen kan verwachten, aan een zebrapad of in de nabijheid van een school of een speelplein. Voer daar ook geen ingewikkelde manoeuvres uit (bv. rechtsomkeer maken).
- Draag altijd je veiligheidsgordel en leer je kind om steeds zelf zijn gordel vast te maken. Leg uit dat de gordel bescherming biedt.
- Vergrendel de achterportieren met het kinderslot.
- Passeer nooit een tram of een schoolbus die halt houdt. Er kunnen altijd wel mensen van achter de tram of de bus komen die zonder te kijken de straat oversteken.
- Laat altijd minstens 1 meter ruimte tussen je auto en een fietser als je die wil inhalen. Neem extra marge als de fietser een kind is dat de kunst van het sturen misschien nog niet echt onder controle heeft.
- Stop nooit met je auto op een fietspad, op een voetpad of op een zebrapad.
- Op een zebrapad hebben voetgangers altijd voorrang. Wees dus extra aandachtig als je een zebrapad nadert.

VEILIGHEID VOOR ALLES

Wees er zeker van dat je kind in staat is om op eigen houtje deel te nemen aan het verkeer, alvorens het de toestemming te geven om alleen ergens naartoe te gaan. Maar wat moet je kind dan precies kennen en kunnen?

Samengevat komt het erop neer dat je kind zich moet kunnen situeren ten opzichte van de andere weggebruikers, het moet de verkeersregels kennen en kunnen toepassen, het moet begrijpen hoe het verkeer in elkaar zit, het moet kunnen anticiperen op gevaarlijke situaties, het moet beseffen dat het belangrijk is om te zien en gezien te worden, enz. Om het kind sneller vertrouwd te maken met het verkeer, kan je het beste samen regelmatig een traject te voet of per fiets afleggen, in plaats van altijd de auto te nemen. Je kind doet zo steeds meer ervaring op in het verkeer en bovendien blijven jullie beiden in topvorm!

Stippel voor je kind het beste traject uit om op eigen houtje naar school, naar de sportclub, enz. te gaan. De kortste weg is niet altijd de beste. Ga regelmatig na of alles wel goed verloopt onderweg.

Met of zonder begeleiding, moeten kinderen zo veilig mogelijk deel kunnen nemen aan het verkeer. Geef altijd het goede voorbeeld!

NUTTIGE ADRESSEN

Belgisch Instituut voor de Verkeersveiligheid vzw (BIVV)

Haachtsesteenweg 1405 - 1130 Brussel
Tel.: 02-244 15 11
Fax: 02-216 43 42
info@bivv.be
www.bivv.be

Fietserbond vzw

Boomgaardstraat 22/57 - 2600 Berchem
Tel.: 03-231 92 95
Fax: 03-231 45 79
info@fietsersbond.be
www.fietsersbond.be

Mobiel 21 vzw

Vital Decosterstraat 67A/0101 - 3000 Leuven
Tel.: 016-23 94 65
Fax: 016-29 02 10
info@mobiel21.be
www.mobiel21.be

Pro Velo vzw

Londenstraat 15 - 1050 Brussel
Tel.: 02-502 73 55
Fax: 02-502 86 41
info@provelo.be
www.provelo.be

Op internet

www.zebra.be
www.uitweg.be
www.wegcode.be
www.verkeerskunde.be

Deze brochure is een uitgave van
de dienst Gezondheidspromotie van
de Onafhankelijke Ziekenfondsen

Sint-Huibrechtsstraat 19
1150 Brussel
Tel.: 02/778 92 11
Fax: 02/778 94 04
E-mail: gezondheidspromotie@mloz.be
Website: www.mloz.be

Foto's • Thierry Monasse
• JupiterImages Corporation
• Phovoir

(c) Onafhankelijke Ziekenfondsen
Brussel, augustus 2007

Doorheen
het verkeer

Onafhankelijke
Ziekenfondsen

PARTENA
onafhankelijk ziekenfonds

T 09 269 85 00
info@partena-ziekenfonds.be
www.partena-ziekenfonds.be